

[Borgbjerg.]

har holdt Generalforsamling i Odense og vedtaget en Udtalelse om Mellem- og Realskolereformen af den Art, at der, saa vidt jeg forstaaer, ikke vil blive større Vanskeligheder for at naa til Enighed mellem Ministeriet og dets sagkyndige og Realskolens Mænd, ligesom der blev fuld Enighed mellem Ministeriet og de sagkyndige og Gymnasieskolernes Mænd om den Reform af Undervisningen i Gymnasierne, som blev gennemført af mig administrativt i Fjor og traadte i Kraaft ved indeværende Skoleaars Begyndelse.

Da jeg hørte, at det var Jørgen Jørgensen, der blev Undervisningsminister, gav jeg mig til stille ved mig selv at citere — ærede Medlemmer vil forstaa, at det var naturligvis et eller andet gammelt Vers af Grundtvig, det er De klar over; til Afveksling har det jo ogsaa været Brorson, her var det nu Grundtvig. Jeg skulde netop et Par Dage efter — jeg var indbudt som Undervisningsminister — til Rector magnificus's Aarsmiddag ved Rektorskiftet . . . Maa jeg her indskyde en ganske kort Bemærkning. Jeg ser i nogle Blade, at man er ligesom halvspydig over, at jeg efter min Afgang optræder ved officielle og halvofficielle Lejligheder, som om jeg endnu var Minister. Det passer heller ikke, men jeg var ganske vist som Minister indbudt til denne Rektormiddag, som holdtes et Par Dage efter min Afgang, men saa snart min Afgang var officiel, telefonerede jeg til Rektor og sagde, om det ikke var bedre, at min Efterfølger mødte. Nej, sagde han. (*Christmas Møller*: Kom begge to). Jeg sagde, at vi kunde eventuelt komme begge to, hvis man ønskede det. Jeg vilde ikke have refereret det udførligt, men saa hjalp det ærede Medlem mig. Han sagde: Nej, det er Dem, vi vil have fat paa, for det er jo en aarlig Skik at se paa, hvad der er gennemført for Universitetet sidste Aar. Denne Gang kan De være rolig, vi vil takke Dem særlig for det nye Universitetsbibliotek. Næste Aar vil vi have Deres Efterfølger, saa kan vi se, om vi kan takke ham, eller det bliver noget andet.

Da jeg forleden Dag optraadte som Taler — en ganske kort lille Tale — i Det kongelige Teater, var jeg indbudt af Studenterforeningen efter min Afgang. Efter Indbydelsen sagde jeg øjeblikkelig til Indbyderen, den ledende Senior: Har De talt med Teatrets Chef og Ministeren? Han sagde ja, han havde talt med dem, og de var enige om at ønske, at jeg talte der. Nu

ser jeg, at jeg nu ogsaa skal hen og tale ved Isak Dinesen-Festen for hende, det er Digterklubben, der har indbudt mig, de vidste, at jeg personlig kendte hende.

Det var et Indskud, men jeg vil altsaa fralægge mig enhver Beskyldning for, at jeg har glempt, at jeg var gaaet af. Aldeles ikke, det sidder meget fast i Erindringen. Men det var dette Vers af Grundtvig, jeg var ved at komme fra. Da jeg skulde til denne Rektormiddag, tænkte jeg, at her var netop Stedet til at aflevere det i en Kreds af Professorer. Grundtvig skrev i 1850 i „Danskere“ et Digt: Om hundred Aar. Han kunde ikke lide dette: „Om hundred Aar“ — som det hedder fra Drikkevisetiden — „er alting glempt“, det var uhistorisk, det var han imod. Han skrev bl. a.:

Om hundred Aar er den danske Bonde langt bedre oplyst om de bedste Ting end nu Professorerne om det onde, og om alle Tyskeres Bukkespring.

Han kender vor Jord i sin bedste Dragt, han kender den himmelske Godheds Magt.

Det citerede jeg for Professorerne, det var mere venligt og viste mere Respekt over for Bonden end over for Professorerne, men Professorerne den Aften havde saa megen Intelligens, hvad der er en Selvfølge, at de tog derpaa med stor Venlighed. Jeg sagde, og jeg siger det her: nu har vi for første Gang i dansk politisk Historie faaet en Bonde til Kulturminister, og nu kan jeg bruge det Ord uden at krænke ærede Kolleger, nu kan jeg bruge det Ord om min Efterfølger. Vi har for første Gang faaet en Bonde til Kulturminister, og i det rekonstruerede Ministerium Stauning sidder nu to Bønder, en sjællandsk og en jysk, og jeg ser i disse to netop Typer paa Udspringet af den oplyste Bondestand, som Grundtvig i 1850 saa for sig i Aanden om 100 Aar. Naa, Professorerne derhenne ved den Middag kunde naturligvis tænke, at det var 85 Aar siden, Grundtvig havde skrevet om Professorerne, og jeg maa jo ogsaa gøre opmærksom paa, at der er 15 Aar, til Profetien skal være fuldt opfyldt; og disse 15 Aar mener jeg skal benyttes godt, for at Grundtvigs Profeti virkelig kan blive opfyldt.

Ved Siden af de to Bønder i Ministeriet sidder der 4 Arbejdere og to Folkeskolelærere og kun 4 Akademikere, og blandt disse ingen Præst. Alt dette anser jeg for en Udvikling i den rigtige, folkelige Retning. Men jeg føjer til, at jeg ogsaa vanskeligt kunde tænke mig en Præst som min gamle, gode Ven og Kollegas Efterfølger. Hvor skulde man faa en Præst, der som han røgtede denne Opgave, netop som det var rigtigt og klogt